

Գնահատեք Փողի Արժեքը

- ✓ Արտարժութային փոխարժեքների, գործարքների անընդհատ թարմացումներ
- ✓ Ուկու փոխարժեքների անընդհատ թարմացումներ
- ✓ «Հենտրոնական բանկի կողմից իրականացվող աճուրդներ
- ✓ «Ֆինանսների նախարարության կողմից իրականացվող աճուրդներ
- ✓ Բորսայում իրականացված գործարքներ
- ✓ Դրամային իրացվելիության ցուցանիշներ
- ✓ Բանկերի միջև «Հրամով և արտարժույթով վարկային գործառնություններ
- ✓ Ֆինանսատնտեսական նորություններ

«Արժութային արժեքների փոխադրման, առաքման, ներմուծման, արտահանման և հայտարարագրման» կարգը

29/07/2005
համար 386 Ն

«ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ՓՈԽԱԴՐՄԱՆ, ԱՌԱՋՄԱՆ, ՆԵՐՄՈՒԾՄԱՆ, ԱՐՏԱՀԱՆՄԱՆ
ԵՎ ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐՄԱՆ» ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ 1998 ԹՎԱԿԱՆԻ ՕԳՈՍՏՈՍԻ 26-Ի ԹԻՎ 173
ՈՐՈՇՈՒՄՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Սույն կանոնակարգում ներառված է ՀՀ ԿԲ խորհրդի
27.11.07թ. թիվ 388 Ն, 12.10.10թ. թիվ 255 Ն որոշմամբ կատարված փոփոխությունները

«ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ՓՈԽԱԴՐՄԱՆ, ԱՌԱՋՄԱՆ, ՆԵՐՄՈՒԾՄԱՆ,
ԱՐՏԱՀԱՆՄԱՆ ԵՎ ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐՄԱՆ» ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ 1998 ԹՎԱԿԱՆԻ
ՕԳՈՍՏՈՍԻ 26-Ի ԹԻՎ 173 ՈՐՈՇՈՒՄՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով «Արժութային կարգավորման և արժութային վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասը, «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածը և հաշվի առնելով ֆինանսական համակարգի կայունությունն ապահովելու, տնտեսական ոիսկերը կանխարգելելու, հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված միջոցների շրջանառության և ահարեկության ֆինանսավորման դեմ պայքարի կատարելագործման անհրաժեշտությունը՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը՝

Ո բ ո շ ո ւ մ է.

1. Հաստատել «Արժութային արժեքների փոխադրման, առաքման, ներմուծման, արտահանման և հայտարարագրման» կարգը՝ համաձայն հավելված 1-ի (կցվում է):

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 1998 թվականի օգոստոսի 26-ի ««Հայաստանի Հանրապետության բանկերի և օտարերկյա բանկերի մասնաճյուղերի կողմից կանխիկ արտադրույթի և արտադրույթով արտահայտված արժեքորթերի արտահանման» կարգը հաստատելու մասին» թիվ 173 որոշումը:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում հրապարակմանը հաջորդող 10-րդ օրվանից:

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի նախագահ՝

S. Սարգսյան

2005 թ. օգոստոսի 08
Երևան

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի
խորհրդի 2005 թվականի հուլիսի 29-ի թիվ 386 Ն որոշման

ԿԱՐԳ

ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ՓՈԽԱԴՐՄԱՆ, ԱՌԱՋՍԱՆ, ՆԵՐՍՈՒԾՄԱՆ, ԱՐՏԱՀԱՆՄԱՆ ԵՎ ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐՄԱՆ

Սույն կարգով սահմանվում են արժութային արժեքների փոխադրման, առաքման, ներմուծման, արտահանման և հայտարարագրման հետ կապված հարաբերությունները, դրանց կարգն ու պայմանները:

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Սույն կարգում օգտագործվող հասկացությունները մեկնաբանվում են «Արժութային կարգավորման և արժութային վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված հասկացություններին համապատասխան:

1.2. Ուղղիղենտների և ոչ ուղղիղենտների կողմից արժութային արժեքների փոխադրումը, առաքումը, ներմուծումն ու արտահանումն իրականացվում է առանց սահմանափակումների, բացառությամբ սույն կարգով նախատեսված դեպքերի:

ԳԼՈՒԽ 2. ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄԸ, ԱՌԱՋՈՒՄԸ, ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄԸ ԵՎ ՆԵՐՍՈՒԾՈՒՄԸ

2.1. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք (բացառությամբ բանկերի, վարկային կազմակերպությունների և ինկասացիոն կազմակերպությունների) իրավունք ունեն առանց որևէ փաստաթղթի առկայության, բացառությամբ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի, Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանել մինչև 5 միլիոն կանոնիկ ՀՀ դրամ և համարժեք կանոնիկ արտադրույթ (հաշվարկվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարված՝ արժութային շուկայում տվյալ օրվա համար ձևավորված միջին փոխարժեքների հիման վրա, իսկ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից տվյալ արտադրույթի նկատմամբ փոխարժեք հայտարարված չլինելու դեպքում այն հաշվարկվում է հիմք ընդունելով տվյալ օրվա տվյալ արժույթի փոխարժեքը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ և Հայաստանի Հանրապետության դրամի փոխարժեքը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ՝ արտահայտված թղթադրամների և մետաղադրամների տեսքով, ինչպես նաև վճարային արժեթղթեր: Սույն կետում նշված գումարը գերազանցելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության դրամի և

արտարժույթի արտահանումն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով, իսկ վճարային արժեքորերի արտահանումը՝ գրավոր մաքսային հայտարարագրի լրացմամբ:

2.2. Ֆիզիկական, իրավաբանական անձինք (բացառությամբ բանկերի, վարկային կազմակերպությունների և ինկասացիոն կազմակերպությունների) և անհատ ձեռնարկատերերը իրավունք ունեն առանց գրավոր մաքսային հայտարարագիր լրացնելու, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի, Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծել մինչև 15 հազար եվրոյին համարժեք կանխիկ դրամ (հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարված՝ արժութային շուկայում տվյալ օրվա համար ձևավորված միջին փոխարժեքների հիման վրա, իսկ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տվյալ արտարժույթի նկատմամբ փոխարժեք հայտարարված չինելու դեպքում այն հաշվարկվում է հիմք ընդունելով տվյալ օրվա տվյալ արժութային փոխարժեքը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ և ՀՀ դրամի փոխարժեքը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ՝ արտահայտված դրամդրամների և մետաղադրամների տեսքով, ինչպես նաև վճարային արժեքորերը: Սույն կետում նշված արժեքը գերազանցելու դեպքում նշված արժութային արժեքների ներմուծումը ենթակա է մաքսային հայտարարագրման:

2.3. Սույն կարգի 2.1 և 2.2 կետերով սահմանված՝ գրավոր մաքսային հայտարարագրում լրացման ենթակա տեղեկություններն են՝

1) Ուղևորի (բեռնային կամ փոստային փոխադրումների դեպքում՝ առաքողի) անունը, ազգանունը կամ անվանումը, որը լրացվում է՝

ա. ֆիզիկական անձանց դեպքում՝ անձնագրում կամ անձը հաստատող այլ արժանահավատ փաստաթղթում առկա տեղեկատվության հիման վրա.

բ. իրավաբանական անձանց դեպքում՝ կանոնադրության կամ այլ արժանահավատ փաստաթղթում առկա տեղեկատվության հիման վրա:

2) Ուղևորի (բեռնային կամ փոստային փոխադրումների դեպքում՝ առաքողի) քաղաքացիությունը, որը լրացվում է միայն ֆիզիկական անձանց առկայության դեպքում՝ անձնագրում կամ անձը հաստատող այլ արժանահավատ փաստաթղթում առկա հետևյալ տեղեկությունները՝

- ա. անձնագրի սերիան (առկայության դեպքում) և համարը.
- բ. անձնագրի տրման տարին, ամիսն ու ամսաթիվը.
- գ. անձնագրի վավերականության ժամկետը.

դ. անձնագիրը տված իրավասու մարմինը:

4) Ուղևորի (բեռնային կամ փոստային փոխադրումների դեպքում՝ առաքողի) ծննդյան ամիսը, ամսաթիվը, տարեթիվը և վայրը, որը լրացվում է միայն ֆիզիկական անձանց առկայության դեպքում՝ անձնագրում կամ անձը հաստատող այլ արժանահավատ փաստաթղթում առկա տեղեկատվության հիման վրա:

5) Ուղևորի (բեռնային կամ փոստային փոխադրումների դեպքում՝ առաքողի) բնակության (գտնվելու) վայրը, որը լրացվում է.

ա. ֆիզիկական անձանց դեպքում՝ անձնագրում կամ անձը հաստատող այլ արժանահավատ փաստաթղթում առկա տեղեկատվության հիման վրա.

բ. իրավաբանական անձանց դեպքում՝ կանոնադրության կամ այլ արժանահավատ փաստաբերում առկա տեղեկատվության հիման վրա:

6) Ներմուծվող սույն կարգի 2.2 կետում նշված արժութային արժեքների կամ արտահանվող վճարային արժեքների տեսակը, որը ներառում է հետևյալ տեղեկատվական դաշտերից առնվազն մեկը՝

ա. «Կանխիկ դրամ (նշելով արժույթը)». այս դաշտը նշվում է, եթե ներմուծվող արժութային արժեքները ներառում են կանխիկ դրամ: Այս դեպքում նշվում է նաև կանխիկ դրամի արժույթը:

բ. «Վճարային արժեքներ (նշելով տեսակը)». այս դաշտը նշվում է, եթե ներմուծվում կամ արտահանվում է սահմանաշավից ավելի գումարով արժեքություն: Այս դեպքում նշվում է նաև արժեքների տեսակը, արժույթը, որով արտահայտված է, համարը, բողարկողը:

7) Ներմուծվող սույն կարգի 2.2 կետում նշված արժութային արժեքների կամ արտահանվող վճարային արժեքների գումարը, որի դեպքում նշվում է փոխադրվող արժութային արժեքների հանրագումարային արժեքը՝ դրամական գնահատմամբ: Կանխիկ դրամի ներմուծման դեպքում գումարը նշվում է ներմուծվող արժույթով:

8) Սույն կարգի 2.1 կետում նշված գրավոր մաքսային հայտարարագրման ենթակա վճարային արժեքների արտահայնման դեպքում՝ արտահանման երկիրը: Այստեղ նշվում է այն երկիրը, որտեղ մեկնում է վճարային արժեքները արտահանող անձը ուղարկվում է բեռք կամ փոստը: Սույն կարգի 2.2 կետում նշված արժութային արժեքների ներմուծման դեպքում՝ երկիրը, որտեղից ներմուծվում են արժութային արժեքները: Այստեղ նշվում է այն երկիրը, որտեղից ժամանում է այն անձը, բեռք կամ փոստը, ով ներմուծում (որտեղով ներմուծվում) է հայտարարագրման ենթակա արժութային արժեքները: Սույն կարգի 2.2 կետում նշված արժութային արժեքների տարանցիկ փոխադրման դեպքում նշվում է արտահանման երկիրը:

(8-րդ ենթակետը լրաց. 12.10.10թ. թիվ 255Ն)

9) Հայտարարագրի լրացման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, որտեղ նշվում է այն տարին, ամիսը, ամսաթիվը, երբ փաստացի լրացվել է հայտարարագրիրը:

10) Ուղևորի (բեռնային կամ փոստային փոխադրումների դեպքում՝ առաքողի) ստորագրությունը, որտեղ նշվում է այն անձի ստորագրությունը, ով փոխադրում է (իրավաբանական անձի դեպքում՝ ում անունից լիազորված է փոխադրելու) հայտարարագրման ենթակա արժութային արժեքները և ով լրացնում է հայտարարագրիրը:

2.4. Սույն կարգի 2.1 և 2.2 կետերով սահմանված գումարը գերազանցող արժութային արժեքներ արտահանելը կամ ներմուծելը առանց գրավոր մաքսային հայտարարագրի լրացնելու, կամ 2.3 կետով սահմանված հայտարարագրման ենթակա տեղեկությունները թերի լրացնելը կամ կեղծելը հանգեցնում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պատասխանատվության:

(Գլուխ 2-ը խմբ. 27.11.07թ. թիվ 388Ն)

ԳԼՈՒԽ 3. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲԱՆԿԵՐԻ, ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ
ԲԱՆԿԵՐԻ ՄԱՍՆԱՇՅՈՒՂԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ԿՈՂՄԻՑ ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄԸ, ԱՌԱՋՈՒՄԸ, ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄԸ ԵՎ ՆԵՐՄՈՒՑՈՒՄԸ

3.1. Հայաստանի Հանրապետության բանկերի և օտարերկրյա բանկերի մասնաճյուղերի (այսուհետ՝ բանկեր), ինչպես նաև վարկային կազմակերպությունների ինկասացիոն կազմակերպությունների կողմից արժութային արժեքների Հայաստանի Հանրապետություն փոխադրումը, առաքումը, ներմուծումը և Հայաստանի Հանրապետությունից փոխադրումը, առաքումն ու արտահանումը իրականացվում է առանց ծավալային և այլ սահմանափակումների:

3.2. Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված առավելագույն սահմանաքանակը գերազանցող կանխիկ դրամի փոխադրումը, առաքումը և ներմուծումը Հայաստանի Հանրապետություն և փոխադրումը, առաքումն ու արտահանումը Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս, եթե դրան մասնակցում է բանկ կամ վարկային կազմակերպություն, կազմակերպվում է բանկի, կամ վարկային կազմակերպության, կամ ինկասացիոն ծառայության ներկայացուցչի կողմից:

Բանկի, կամ վարկային կազմակերպության, կամ ինկասացիոն ծառայության ներկայացուցիչը գործում է իր գործադիր մարմնի կողմից տրված լիազորագրի հիման վրա:

3.3. Արժութային արժեքների փոխադրման մասին մաքսային ծառայությանը տեղեկացվում է բանկի կամ ինկասացիոն ծառայության ներկայացուցչի կողմից՝ մաքսային սահմանով անցկացումը սկսելու պահից առնվազն 3 ժամ առաջ:

3.4. Բանկի, կամ վարկային կազմակերպության, կամ ինկասացիոն ծառայության ներկայացուցիչը մաքսատան համապատասխան ստորաբաժանման է ներկայացնում իր գործադիր մարմնի կողմից տրված լիազորագրը, անձը հաստատող փաստաթուղթը, իսկ կանխիկ դրամի կամ արտարժույթի ներմուծման և արտահանման դեպքում նաև բանկի կամ վարկային կազմակերպության ելքային օրդերը: Ինկասացիոն ծառայության ներկայացուցիչը ներկայացնում է նաև բանկի, կամ վարկային կազմակերպության և ինկասացիոն ծառայության միջև կնքված պայմանագիրը կամ գործադրը հաստատող այլ փաստաթուղթ (ակտ):

3.5. Լիազորագրի ներկայացումից հետո լրացվում է բեռնամաքսային հայտարարագիր՝ ըստ մաքսային ձևակերպումների արարողակարգի:

3.6. Արժութային արժեքների փոխադրումը մաքսային հսկողության գոտով և բանկից կամ վարկային կազմակերպությունից մինչև մաքսային կետից մինչև բանկ կամ վարկային կազմակերպություն իրականացվում է բանկի կամ վարկային կազմակերպության ինկասացիոն մերենայով կամ համապատասխան մասնագիտացված ծառայության ուժերով: Մաքսատունը մաքսային սահմանով արժութային արժեքների անցկացման ժամանակային սահմանափակման առկայության դեպքում իրականացնում է ստուգման և ձևակերպման անհրաժեշտ գործողություններ:

3.7. Ինկասացիոն պայուսակի ստուգումն իրականցվում է մաքսատան կողմից սահմանված տեղում, մաքսատան աշխատակցի (աշխատակիցների) կողմից, բանկի կամ ինկասացիոն ծառայության ներկայացուցչի և ուղեկցողի (ինկասատորի) ներկայությամբ:

Ինկասացիոն պայուսակի ստուգումն իրականացվում է մաքսատան և բանկի կամ վարկային կազմակերպության (կամ ինկասացիոն ծառայության) կապարակնիքով:

3.9. Լրացված բեռնամաքսային հայտարարագրի 2-րդ օրինակը (թերթիկը) վերադարձվում է հայտարարատուին՝ բանկի կամ վարկային կազմակերպության (կամ ինկասացիոն ծառայության) լիազորված ներկայացուցչին:

3.10. Սույն կարգից բխող կանոնների վերաբերյալ տեղեկությունները փակցվում են մաքսատանը՝ տեսանելի վայրում: